

# Haderslev

# **Regnskab 2019**

Årsberetning

# Indhold

1. Kommuneoplysninger .....	3
2. Borgmesterens forord .....	4
3. Påtegninger .....	5
3.1 Ledelsens påtegning.....	5
3.2 Revisionspåtegning .....	5
4. Generelle bemærkninger til regnskab 2019.....	6
4.1 Aftale om kommunernes økonomi 2019.....	6
4.2 Økonomiske resultater .....	6
4.2.1 Indtægterne .....	8
4.2.2 Udgifterne .....	8
4.2.3 Driftsresultatet .....	9
4.2.4 Anlæg.....	10
4.2.5 Overholdelse af de aftalte rammer på drift og anlæg i 2019.....	11
4.2.6 Finansposterne .....	11
4.2.7 Udviklingen i kassebeholdningen.....	12
4.2.8 Udviklingen i den langfristede gæld .....	12
4.3 Bevillingsniveau og styringsmodel .....	14
4.3.1 Bevillingsniveau .....	14
4.3.2 Styringsmodel.....	14
5. Fagudvalgenes bemærkninger til driftsresultatet.....	15
5.1 Socialudvalget.....	16
5.2 Beskæftigelses- og Integrationsudvalget .....	17
5.3 Udvalget for Børn og Familier .....	18
5.4 Udvalget for Kultur og Fritid .....	19
5.5 Landdistriktsudvalget.....	20
5.6 Udvalget for Plan og Miljø.....	21
5.7 Udvalget for Sundhed og Forebyggelse .....	22
5.8 Voksenudvalget.....	23
5.9 Økonomiudvalget.....	24

# 1. Kommuneoplysninger

**Haderslev Kommune**  
**Gåskærgade 26-28**  
**6100 Haderslev**  
**Telefon: 74 34 34 34**  
**E-mail: [post@haderslev.dk](mailto:post@haderslev.dk)**

## Byrådet

Borgmester H. P. Geil (Venstre)  
Allan Emiliussen (Venstre)  
Bent Kloster (Venstre)  
Holger Mikkelsen (Venstre)  
Inga Lykke (Venstre)  
Lene Bitsch Bierbaum (Venstre)  
Preben Holmberg (Venstre)  
Signe Knappe (Venstre)  
Thomas Fredsted (Venstre)  
Jon Krongaard, 1. viceborgmester (Dansk Folkeparti)  
Janni Pohl (Dansk Folkeparti)  
Per Michael Hauritz (Dansk Folkeparti)  
Thies Mathiasen (Dansk Folkeparti)  
Henrik Rønnow, 2. viceborgmester (Socialdemokratiet)  
Bent Vedsted Rønne (Socialdemokratiet)  
Bo Morthorst Rasmussen (Socialdemokratiet)  
Finn Lykkeskov (Socialdemokratiet)  
Jens Chr. Gjesing (Socialdemokratiet)  
Kim Kabelka (Socialdemokratiet)  
Lone Ravn (Socialdemokratiet)  
Maria Damgaard (Socialdemokratiet)  
Marie Skødt (Socialdemokratiet)  
Søren Rishøj Jakobsen (Socialdemokratiet)  
Kjeld Thrane (Det Konservative Folkeparti)  
Børge Koch (Det Radikale Venstre)  
Svend Brandt (Orlov)  
Claus Larsen, stedfortræder (Enhedslisten)  
Mogens Rerup (Løsgænger)  
Benny Bonde (Orlov)  
Thomas Vedsted, stedfortræder (Liberal Alliance)  
Malene Ravn Neumann (Dansk Folkeparti)  
Carsten Leth Schmidt (Slesvigsk Parti)  
Bent Iversen (Socialistisk Folkeparti)

## Direktionen

Rune Larsson (direktør Erhvervs- og Borgerservice og konstitueret kommundirektør)  
Charlotte Veilskov (direktør Børn- og Kulturservice)  
Rolf Dalsgaard Johansen (direktør Voksen- og Sundhedsservice)

## Revision

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab  
Birkemose Allé 31, st.  
6000 Kolding

## 2. Borgmesterens forord

Af borgmester H. P. Geil



Så blev 10'erne afrundet, hvilket betyder, at regnskab 2019 er nu skrevet i bøgerne og de sidste opgørelser er foretaget. Et år som de foregående, hvor kommunens mange medarbejdere har gjort en stor indsats for at levere god kernevelfærd til vores mange borgere.

Det er ikke gratis at yde service. Haderslev Kommune har brugt 3.766 mio. kr. i 2019. Størstedelen (3.570 mio. kr.) er gået til den løbende drift, dvs. lønninger, køb af tjenesteydelser og overførselsindkomster. En langt mindre del (126 mio. kr.) er blevet brugt på anlæg. Særligt den nye Erlev skole fylder godt blandt anlægsudgifterne. Derudover kan kommunen glæde sig over at renten er lav. Renteudgifterne er 7 mio. kr. lavere end budgettet.

Resultatet viser et kassetræk på 26 mio. kr. Underskud er sjældent tilfredsstillende, alligevel tillader jeg mig at være positivt overrasket. 2019 har været et økonomisk udfordrende år. Allerede tidligt på året stod det klart, at tre udvalg havde store udfordringer med at overholde deres budget. Sidst på året tog Byrådet konsekvensen af udfordringerne og gav Voksenudvalget, Beskæftigelse- og Integrationsudvalget samt Socialudvalget tillægsbevillinger på i alt 54,3 mio. kr. Dette er naturligvis utilfredsstillende og kan naturligvis ikke blive ved. Derfor har et flertal i Byrådet givet hinanden hånd på, at dette ikke skal fortsætte i 2020.

Kommunens kassebeholdning var ved årets udgang på 95 mio. kr., når overførsler til 2020 tages ud af beregningen. 95 mio. kr. virker på papiret som en god og solid kassebeholdning. Kigger man om bag tallene bliver man dog hurtigt klar over, at en stor del af kassebeholdningen består af obligationer, som er steget i værdi. Korrigeres kassebeholdningen for obligationerne falder kassebeholdningen til 65 mio. kr., hvilket er i underkanten af det acceptable. Derfor vedtog Byrådet med budget 2020 en genopretning af kassebeholdningen over de næste par år. Det skal sikre at kommunens økonomi kan håndtere uforudsete udfordringer nu og i fremtiden.

Med disse ord vil jeg ønske god læselyst.

## 3. Påtegninger

### 3.1 Ledelsens påtegning


Økonomiudvalget har den 23. marts 2020 aflagt årsregnskab for 2019 for Haderslev Kommune til Byrådet.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Social- og Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig således, at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver Byrådet hermed regnskabet til revisionen.

Haderslev Kommune, den 31. marts 2020.

  
\_\_\_\_\_  
H.P. Gell  
Borgmester  
\_\_\_\_\_  
Rune Larsson  
Konstitueret kommunaldirektør

### 3.2 Revisionspåtegning

BDO Statsautoriseret vil i henhold til Social- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om kommunernes budget, regnskabsvæsen, revision mv. senest den 15. juni 2020 afgive beretning om revision af årsregnskabet til kommunalbestyrelsen.

Herefter vil revisionspåtegningen blive offentliggjort på Haderslev Kommunes hjemmeside sammen med årsregnskabet.

## 4. Generelle bemærkninger til regnskab 2019

### 4.1 Aftale om kommunernes økonomi 2019

Regeringen og KL indgik den 7. juni 2018 aftale om den kommunale økonomi for 2019. Aftalen indebar et løft, som sikrede gode muligheder for at udvikle den kommunale service til gavn for borgerne. Parterne var samtidig enige om, at det fælles moderniserings- og effektiviseringsprogram udgjorde en stærk og gensidigt forpligtende ramme for det.

Aftalen rummede et løft på 1,7 mia. kr. på serviceudgifterne og et anlægsniveau på 17,8 mia. Derudover blev finansieringstilskuddet videreført.

De 1,7 mia. kr. til serviceudgifter havde karakter af en demografiregulering af hensyn til markant flere ældre med behov for pleje og omsorg.

Yderligere blev 600 mio. kr. afsat til kommunal velfærd, så den borgernære kernevelværd i kommunerne blev løftet med i alt 2,3 mia. kr.

På skatteområdet afsatte staten 250 mio. kr., til en tilskudsordning for kommuner, der satte skatten ned i 2019.

Der blev også aftalt en overgangsordning for de kommuner, der fra 2019 ville blive ramt af ændret beregningsgrundlag for den kommunale udligning. De berørte kommuner skulle kompenseres fuldt ud i 2019 og 2020 på betingelse af, at de ikke satte skatten op i de to år. Derudover var der en lånepulje på 500 mio. kr. til vanskeligt stillede kommuner.

Også på anlægssiden var der tale om et løft i forhold til sidste år. De 17,8 mia. kr. var 1,1 mia. kr. mere end aftalt for 2017, men 1 mia. kr. mindre end der faktisk blev brugt.

Alligevel var der tale om en del mere, end regeringen på forhånd havde lagt op til, og oveni har KL og regeringen aftalt, at de sammen vil se på, om køb af jord og ejendomme fremover kan tages ud af anlægsrammen. Der blev ikke indført sanktioner for overskridelse af anlægsbudgetterne, som det ellers også havde været på tale.

Endelig var der enighed om at videreføre finansieringstilskuddet på 3,5 mia. kr., hvoraf 2 mia. kr. fordelt på baggrund af kommunernes grundlæggende vilkår. Vedrørende kommunernes andel i finansiering af nybyggeri af almene boliger skulle grundkapitalindskuddet fremover være mellem 8 pct. og 12 pct. for familieboliger afhængig af den gennemsnitlige boligstørrelse og 10 pct. for ungdomsboliger.

### 4.2 Økonomiske resultater

Haderslev Kommune har i regnskab 2019 afholdt udgifter på 3.766 mio. kr. og modtaget indtægter på 3.741 mio. kr. Regnskabsresultatet for 2019 giver dermed et forbrug af kommunekassen på 26 mio. kr., hvilket er 111 mio. kr. mindre end forventet i det korrigerede budget. Resultatet indeholder opsparing på drift og anlæg af uforbrugte midler, der forventes overført til forbrug i 2020.

**Tabel 4.2.1: Totaloversigt til regnskab 2019**

Beløb i mio.kr.	1	2	3	4	5=4-3
	Regnskab 2018	Oprindelig B 2019	Korrigeret B 2019	Regnskab 2019	Afvi- gelser 2019 *
<b>Indtægter:</b>					
1 Personskatter	-2.282	-2.302	-2.302	-2.303	0
2 Selskabsskatter	-32	-27	-27	-27	0
3 Grundskyld	-163	-163	-161	-160	-1
4 Generelle tilskud	-1.162	-1.209	-1.226	-1.231	-5
5 Lånoptagelse	-19	-20	-20	-20	0
<b>a) Indtægter i alt</b>	<b>-3.657</b>	<b>-3.721</b>	<b>-3.735</b>	<b>-3.741</b>	<b>-6</b>
<b>Udgifter:</b>					
1 Renter	-2	5	7	-1	7
2 Afdrag	68	68	68	69	0
3 Balanceforskydninger 1)	-2	-22	17	2	15
5 Anlægsudgifter	149	138	159	126	33
5a Anlægsindtægter	-17	-4	-5	-11	6
6 Drift	3.505	3.551	3.626	3.570	56
7 Centrale puljer	12	40	0	11	-11
<b>b) Udgifter i alt</b>	<b>3.712</b>	<b>3.776</b>	<b>3.871</b>	<b>3.766</b>	<b>105</b>
<b>c) Netto regnskab (a-b =c) *</b>	<b>-55</b>	<b>-56</b>	<b>-136</b>	<b>-26</b>	<b>-111</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

\*) "-" angiver merforbrug/mindre indtægter "+" angiver mindreforbrug/merindtægter

1) Ekskl. kortfristet gæld og kortfristede tilgodehavender mellem årene 2018, 2019 og 2020

Den bogførte kassebeholdning i regnskabet på 164 mio. kr. svarer til beholdningen opgjort den 31. december 2019. Forskellen mellem den bogførte beholdning og den disponible beholdning svarer til den samlede effekt af forskellige poster på tværs af årene 2018, 2019 og 2020 m.v., som også påvirker årets regnskabsresultat.

Den bogførte beholdning er et øjebliksbillede opgjort den 31. december hvert år. Forskellen mellem den bogførte beholdning og den beholdning, der er til politisk disposition, opgøres på grundlag af regnskabsresultatet, der renses for udsvingene i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld, samt de poster i regnskabet, der vedrører 2018 og 2020.

Resultatet skal vurderes ud fra, i hvilket omfang de prioriterede midler i budgettet er anvendt, som politisk ønsket med de fleksible muligheder, der er for opsparing, merforbrug og overførsler mellem årene.

Der er som altid afvigelser med både merforbrug og mindre indtægter samt mindreforbrug og merindtægter. Der henvises til de efterfølgende sider, hvor der mere uddybende vil blive redegjort for resultater, afvigelser og disponibel kassebeholdning.

**Tabel 4.2.2: Udvikling i den disponible kassebeholdning**

Beløb i mio. kr	1	2	3	4	5=4-3
	Regnskab 2018	Oprindelig B 2019	Korrigeret B 2019	Regnskab 2019	Afvi- gelser 2019 *
<b>Primobeholdning</b>	252	190	190	190	
1) Kortfristede tilgodehaver/gæld	-12		5	-30	-35
Nettoeffekt på kassen =c	-55	-56	-136	-26	111
Kursregulering obligationer	5			29	29
<b>Ultimo beholdning</b>	<b>190</b>	<b>135</b>	<b>59</b>	<b>164</b>	<b>105</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

\*) "+" angiver henlæggelse, "-" angiver træk på kassen

1) Kortfristede tilgodehaver/gæld er forudsat udlijnet indenfor et år

## 4.2.1 Indtægterne

Den største indtægtskilde i regnskabet kommer fra personskatterne, der med 2.303 mio. kr. udgør 62 pct. af de samlede indtægter i tabel 4.2.1, pkt. a). De generelle tilskud på 1.231 mio. kr. bidrager med 33 pct. af indtægterne. Disse indtægtskilder udgør næsten 94,5 pct. af de samlede indtægter. Resten af indtægterne på godt 5 pct. kommer fra selskabsskatter (0,7 %), grundskyld (4,3 %) og låneoptagelse (0,5 %).

For personskatterne gælder, at det endelige udskrivningsgrundlag for 2019 først kan gøres op i løbet af 2021, når ligningen for indkomståret 2019 er behandlet. Tilsvarende gøres de generelle tilskud for 2019 først op i løbet af 2021, fordi opgørelsen og efterreguleringen blandt andet baseres på det endelige udskrivningsgrundlag for 2019. Da kommunen for budget 2019 valgte det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, bliver efterregulering af personskatter, kirkeskatter og generelle tilskud på baggrund af regnskabsresultatet for 2019 ikke aktuel.

I 2019 er der låneoptaget 20 mio. kr. på baggrund af ledig låneramme opgjort efter udgifter afholdt i regnskab 2018 og 2019.

I 2019 har der været afholdt udgifter med direkte låneadgang for ca. 19 mio. kr.

**Tabel 4.2.1.1: Lånerammeopgørelse 2019**

Udgifter	Låneadgang	Låneberettiget udgift
Energibesparende foranstaltninger	§2, stk. 1, pkt. 6	10,48 mio. kr.
Udgifter vedrørende færgeoverfart	§2, stk. 1, pkt. 17	0,00 mio. kr.
Udgifter til anlægsarbejde i havne	§2, stk. 1, pkt. 18	8,02 mio. kr.
<b>I alt</b>		<b>18,51 mio. kr.</b>

*Afrundingsdifferencer kan forekomme*

Haderslev Byråd besluttede den 26. november 2019 at bruge en andel af de låneberettigede udgifter til optagelse af et lån på 7,16 mio. kr., hvorfor der for regnskab 2019 kun er direkte låneadgang tilbage på 11,35 mio. kr.

Udover den direkte låneadgang har Haderslev Kommune via dispensation mulighed for, via den ordinære lånepulje og puljen målrettet kommuner med større strukturelle behov, at låneoptage 30,27 mio. kr.

Således kan Haderslev Kommune samlet låneoptage 41,62 mio. kr. på baggrund af regnskab 2019.

På Byrådets møde den 25. februar 2020 blev det vedtaget, at der på baggrund af regnskab 2019 låneoptages 20 mio. kr. i 2020.

Af lånebekendtgørelsen fremgår, at lån til et regnskab kan optages inden udgangen af april i det følgende år, såfremt Byrådet har godkendt låneoptagelsen senest 31. marts følgende år.

Ledig låneramme kan i henhold til lånebekendtgørelsen ligeledes anvendes til at frigøre deponering.

## 4.2.2 Udgifterne

De samlede udgifter i regnskab 2019 fremgår af kolonne 4 i tabel 4.2.1, pkt. b) med 3.766 mio. kr. Hovedparten af udgifterne er med ca. 95 pct. eller 3.582 mio. kr. anvendt til drift af kommunen. Til netto anlægsinvesteringer er der anvendt 115 mio. kr. svarende til ca. 3 pct. De sidste 2 procent af udgifterne er med i alt 70 mio. kr. anvendt til renter, afdrag og forskellige finansposter under balanceforskydninger.

På udgiftssiden er der et samlet mindreforbrug på 105 mio. kr.



## 4.2.3 Driftsresultatet

Der er i alt afholdt driftsudgifter på 3.582 mio. kr. jf. totaloversigten tabel 4.2.1, kolonne 4, pkt. 6 Drift og pkt. 7 Centrale puljer. Holdes resultatet op mod det korrigerede budget på 3.626 mio. kr. er der tale om et netto mindre forbrug på i alt 44 mio. kr.

Driftsresultatet fremgår desuden af den efterfølgende tabel:

**Tabel 4.2.3.1: Driftsresultatet for 2019**

	Regnskab 2018	Vedtaget budget 2019	Korrigeret budget 2019	Regnskab 2019	Afvigelse *
Beløb i mio. kr. og løbende priser					
Serviceudgifter	2.415	2.473	2.473	2.441	33
Aktivtetsbestemt medfinansiering	228	234	236	236	0
Central refusionsordning	-15	-15	-16	-17	1
Ældreboliger	-7	-9	-8	-10	2
Lovbundne udgifter m.v.	814	829	860	843	17
Forsikrede ledige	82	80	80	89	-9
<b>I alt drift</b>	<b>3.516</b>	<b>3.591</b>	<b>3.626</b>	<b>3.582</b>	<b>44</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

\*) "-" angiver merforbrug/mindre indtægter "+" angiver mindre forbrug/merindtægter

Der er i alt afholdt serviceudgifter for 2.440,8 mio. kr. Det er et mindre forbrug på 32,78 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Hovedparten af mindre forbruget overføres til brug i 2020 jf. regler om økonomisk decentralisering.

Der er afholdt udgifter til aktivtetsbestemt medfinansiering på 236,2 mio. kr., svarende til budgettet.

Fra den centrale refusionsordning er der modtaget indtægter på 17,2 mio. kr., svarende til 1,5 mio. kr. mere end forventet. Beløbet indgår i overførslen fra 2019 til 2020 til udvalgene.

Ældreboliger udviser indtægter på 10,4 mio. kr., svarende til 2,4 mio. kr. mindre end forventet. Beløbet indgår i overførslen fra 2019 til 2020 på Voksenudvalget.

På det lovbundne område er der afholdt udgifter til overførselsindkomster på 843,2 mio. kr. Mindre forbruget på udgifter til overførselsindkomster udgør 17,3 mio. kr. i 2019. Der overføres 1,0 mio. kr. til 2020 for de decentrale enheder, der er omfattet af regler for økonomisk decentralisering. Resten af mindre forbruget tilgår kassen.

På rammen til forsikrede ledige er der udgifter på 88,9 mio.kr., svarende til en merudgift på 9,4 mio. kr. som finansieres af kassen.

På baggrund af midtvejsvurderingen er det i økonomiaftalen for 2020 aftalt, at der ikke foretages en midtvejsregulering af overførselsudgifterne i 2019.

I regler for økonomisk decentralisering er aftalt adgang til at overføre mellem årene indenfor visse grænser. Disse regler er grundlæggende og baserer sig på gensidig tillid mellem Byrådet og de decentrale enheder. Desuden tages der hensyn til konkrete udfordringer på udvalgets område.

Årsagen til overførslerne på drift, vil blive nærmere gennemgået i de respektive fagudvalgs behandling af regnskab 2019.

### Tillægsbevillinger i 2019

Forskellen mellem vedtaget driftsbudget på 3.591 mio. kr. og korrigeret driftsbudget på 3.626 mio. kr. er på 34,7 mio. kr., hvortil skal lægges råderummet i den tekniske korrektionspulje på 31,9 mio. kr. I alt 66,6 mio. kr.

Forskellen er de tillægsbevillinger og kassehenlæggelser Haderslev Byråd har truffet beslutning om siden andenbehandlingen af budget 2019 i oktober 2018 og frem til sidste møde i december 2019. Tillægsbevillingerne og kassehenlæggelserne er hovedsagelig fordelt således:

**Tabel 4.2.3.2: Tillægsbevillinger på drift i regnskab 2019**

Nettobeløb i mio. kr. i 19-priser	2019
<b>Vedtaget budget 2019</b>	<b>3.591,202</b>
3. bevillingskontrol	0,222
Kapitaltilførsel Haderslev boligselskab Grøften 1 og 2 afd. 63 og 69	-0,200
Overførsel til senere år	-6,182
Voksenudvalget anlægsramme budget 2019	-0,485
1. bevillingskontrol 2019	2,877
Haderslev Boligselskab, afd 16/26 Braineparken	-0,300
Elbokøkkenets regnskab 2018	-0,205
2. bevillingskontrol 2019	-2,394
Aftaleforhold	-0,190
Støtte til Kosmorama	0,200
3. bevillingskontrol 2019	0,103
Lov og Cirkulære 2019	3,452
Udleje af areal	-0,040
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget - tillægsbevilling	20,800
Socialudvalget - tillægsbevilling	15,500
Voksenudvalget - tillægsbevilling	18,000
Tilførsel af midler til Voksenudvalget fra midtvejsregulering	1,116
Flytning af bygningsvedligeholdelse fra drift til anlæg	-17,538
<b>Korrigeret budget 2019</b>	<b>3.625,938</b>

\*) "+" angiver træk på kassen "-" angiver kassehenlæggelser  
Afrundingsdifferencer kan forekomme

#### 4.2.4 Anlæg

Det endelige regnskabsresultat på anlæg i 2019 viser nettoudgifter for 115 mio. kr. jf. totaloversigten tabel 4.2.1, kolonne 4, pkt. 5 Anlæg og 5a Anlægsindtægter. Det er 39 mio. kr. mindre end de 154 mio. kr., der var forventet i det korrigerede budget. De uforbrugte rådighedsbeløb er sammensat af mindre udgifter på 33 mio. kr. og merindtægter på 6 mio. kr., som det fremgår nedenfor:

**Tabel 4.2.4.1: Anlægsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Regnskab 2018	Vedttaget budget 2019	Korrigeret budget 2019	Regnskab 2019	Afvigelse *
Anlægsudgifter	149	138	159	126	33
Anlægsindtægter	-17	-4	-4	-11	6
<b>I alt anlæg</b>	<b>132</b>	<b>134</b>	<b>154</b>	<b>115</b>	<b>39</b>

\*) "-" angiver merforbrug/mindre indtægter "+" angiver mindre forbrug/merindtægter.  
Afrundingsdifferencer kan forekomme

Der overføres netto 25 mio. kr. til 2020, til gennemførelsen af anlægsprojekter. I forbindelse med regnskabsafleggelsen er der et kassetræk på 14 mio. kr. på afsluttede anlægsregnskaber.

Forskellen mellem vedtaget anlægsbudget på 134 mio. kr. og korrigeret anlægsbudget på 154 mio. kr. er på netto 20 mio. kr., fordelt med merudgifter på 21 mio. kr. på udgiftssiden og merindtægter på 1 mio. kr. på indtægtssiden. Forskellen er de tillægsbevillinger og kassehenlæggelser Haderslev Byråd har truffet beslutning om siden andenbehandlingen af budget 2019 i oktober 2018 og frem til sidste møde i december 2019. Tillægsbevillingerne og kassehenlæggelserne er hovedsagelig fordelt således:

**Tabel 4.2.4.2: Tillægsbevillinger på anlæg i regnskab 2019**

Nettobeløb i mio. kr. i 19-priser	2019
<b>Vedtaget budget 2019</b>	<b>134,060</b>
Banestiens forlængelse	1,800
Overførsler på anlæg fra 2018 til 2019	23,218
Status på anlæg - forskydninger	-15,436
Ny pavillon på Odinsgården	0,485
Færdiggørelse af boligudstyknig	-0,350
Genåbning af Skrydstrup-sporet	0,350
Afsluttede anlægsregnskaber	-0,004
Forskydninger til 2020 på Udvalget for Plan og Miljø	-1,983
Skallebækvej (psykiatrisygehuset)	-6,265
Fjelstrup Kultur- og Fritidscenter	0,500
Bygningsvedligeholdelse fra drift til anlæg	17,538
<b>Korrigeret budget 2019</b>	<b>153,913</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

"+" angiver træk på kassen "-" angiver kassehenlæggelser

#### 4.2.5 Overholdelse af de aftalte rammer på drift og anlæg i 2019

Regnskab 2019 viser et mindre forbrug på serviceudgifterne på 31,8 mio. kr. i forhold til KL's sigtepunkt for serviceudgifter i 2019.

Af økonomiaftalen for 2019 fremgår det at kommunernes regnskabsresultat for 2017 og de seneste års overskridelser af de aftalte anlægsrammer svækker troværdigheden om aftalesystemet og styringen af den samlede offentlige økonomi. Regeringen og KL er derfor enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at både den aftalte kommunale service-ramme og anlægsramme i 2019 overholdes i budgetterne og regnskaberne.

En eventuel regnskabssanktion i 2019 udmåles i forhold til de samlede kommunale budgetter for service. Sanktionen er opdelt i en individuel del (60 pct.), som betales af de kommuner, som har overskredet det oprindelige budget, samt en kollektiv del (40 pct.).

Bruttoanlægsrammen er alene fastsat på landsplan i 2019 og ikke udmøntet enkeltvis på kommunerne. I Haderslev Kommune har der været et mindre forbrug på bruttoanlæg på 23 mio. kr. i forhold til bruttoanlægsrammen.

Kommunernes regnskab for bruttoanlæg er ikke omfattet af en sanktionsmekanisme i 2019. Økonomiaftalen indebærer imidlertid, at "Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at den aftalte kommunale anlægsramme i 2019 overholdes i både budgetterne og regnskaberne".

#### 4.2.6 Finansposterne

De finansielle poster i regnskabet udgøres af nettoudgifterne til renter, afdrag og balanceforskydninger.

Til renter og afdrag er der afholdt udgifter for 68 mio. kr. i regnskab 2019, hvilket er 7 mio. kr. mindre end forventet i det korrigerede budget. Den primære forklaring herpå, er de lavere renteudgifter som følge af de lave renter på lånemarkedet.

På balanceforskydninger ekskl. kortfristede tilgodehavender og gæld (ikke budgetterede balanceforskydninger), er der i alt en udgift på 2 mio. kr. i forhold til budgetterede udgift på 17 mio. kr. og heraf et resultat på 15 mio. kr.

Det betyder at resultatet på de finansielle poster styrker den disponible kassebeholdning med 22 mio. kr.

## 4.2.7 Udviklingen i kassebeholdningen

Regnskab 2019 medfører en kassehenlæggelse på 111 mio. kr. før kortfristede poster og poster reguleret direkte på status. Kassehenlæggelsen er udtryk for den afvigelse, der er imellem det korrigerede budget og regnskabsresultatet.

Med udgangspunkt i de politiske beslutninger truffet af Byrådet indtil januar 2020, viser den disponible kassebeholdning fra 2020-2023 følgende udvikling:

**Tabel 4.2.7.1: Udviklingen i den disponible kassebeholdning**

Beløb i mio. kr.	2019 <sup>1)</sup>	2020	2021	2022	2023
Primobeholdning	190	164	126	134	147
Kassebevægelser jf. byrådsbeslutninger ultimo januar					
1 2018	-137	-3	8	13	-18
2 Kassetræk jf. totaloversigten	111	-70			
3 Reguleringer direkte på status	29				
4 Kortfristet gæld/-tilgodehavende	-30	35			
<b>Ultimobeholdning</b>	<b>164</b>	<b>126</b>	<b>134</b>	<b>147</b>	<b>129</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

<sup>1)</sup> + = merindtægter/mindre udgifter, - = mindre indtægter/merudgifter

Note 1: Beholdningen ultimo 2019 er den bogførte beholdning opgjort den 31. december 2019

Af tabel 4.2.7.1 fremgår den bogførte ultimo beholdning 2019 på 164 mio. kr. opgjort pr. 31. december 2019. Kassebevægelserne under pkt. 1, svarer til de forventede kassebevægelser i det korrigerede budget 2019. Under pkt. 2, fremgår det afledte kassetræk af regnskabsresultatet i 2019. Under pkt. 3, er vist de direkte reguleringer på status. Endelig fremgår af pkt. 4 de kortfristede poster, der er ændret med 30 mio. kr., fra -5 mio. kr. i 2018 til -35 mio. kr. i 2019, der forventes indbetalt i løbet af 2020.

## 4.2.8 Udviklingen i den langfristede gæld

Den langfristede kommunale gæld ekskl. gæld til jordforsyningen, ældreboliger, leasingforpligtelse og lønmodtagernes feriemidler, udgjorde 578 mio. kr. primo 2019. Gælden er reduceret til 540 mio. kr. ultimo 2019. Ændringen på 38 mio. kr. skyldes afdrag, indekseringer, låneoptagelse samt en regulering af Dalhoffsminde i 2019.

**Tabel 4.2.8.1: Langfristet gæld ekskl. jordforsyning, ældreboliger, leasing og lønmodtagernes feriemidler**

Beløb i mio. kr.	2019
<b>Primo</b>	<b>578,4</b>
Låneoptagelse	20,0
Afdrag inkl. indeksregulering	-55,0
Regulering vedr. Dalhoffsminde	-2,9
<b>Ultimo</b>	<b>540,4</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Opgørelsen af den ledige låneramme til regnskab 2019 viser en ledig låneramme på 13 mio. kr.

På Byrådets møde den 25. februar 2020 blev det vedtaget, at der på baggrund af regnskab 2019 låneoptages 20 mio. kr. i 2020. Denne låneoptagelse vil ikke påvirke regnskab 2019, men optages i regnskab 2020.

Udover den egentlige kommunale langfristede gæld, består den samlede langfristede gæld, af lån vedrørende jordforsyning, ældreboliger, lønmodtagernes feriemidler og hertil en række leasingforpligtelser.

Den langfristede gæld til jordforsyningen på 9,7 mio. kr. primo 2019 er afdraget med 1,7 mio. kr. til 7,9 mio. kr. ultimo 2019. Gælden til jordkøb reduceres løbende med realiserede salgsindtægter.

**Tabel 4.2.8.2: Gæld til jordforsyning**

Beløb i mio. kr.	2019
<b>Primo</b>	<b>9,7</b>
Låneoptagelse	0,0
Afdrag inkl. indeksregulering	-1,7
<b>Ultimo</b>	<b>7,9</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Den langfristede gæld til ældreboliger på 232,6 mio. kr. primo 2019 er afdraget med 12,1 mio. kr. til 220,5 mio. kr. ultimo 2019 jf. nedenstående tabel:

**Tabel 4.2.8.3: Gæld til ældreboliger**

Beløb i mio. kr.	2019
<b>Primo</b>	<b>232,6</b>
Låneoptagelse	0,0
Afdrag inkl. indeksregulering	-12,1
<b>Ultimo</b>	<b>220,5</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Gælden på ældreboliger afdrages ved opkrævning af husleje ved beboerne, samt bidrag fra staten og kommunen.

Kommunens leasingforpligtelse udgjorde 12 mio. kr. primo 2019. Optagelse af nye leasingforpligtelser, sammenholdt med den årlige nedskrivning af leasingforpligtelsen, medfører en nettoreduktion på 6,8 mio. kr.

**Tabel 4.2.8.4: Kommunens leasingforpligtelse**

Beløb i mio. kr.	2019
<b>Primo</b>	<b>12,0</b>
Nettobevægelse	-6,8
<b>Ultimo</b>	<b>5,2</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Hermed kan udviklingen i den samlede langfristede gæld opsummeres således:

**Tabel 4.2.8.5: Den samlede langfristede gæld**

Beløb i mio. kr.	2019
<b>Primo</b>	<b>832,7</b>
Låneoptagelse	20,0
Leasingbevægelse	-6,8
Afdrag inkl. indeksregulering	-68,9
Lønmodtagernes Feriemidler	55,4
Regulering vedr. Dalhoffsminde	-2,9
<b>Ultimo</b>	<b>829,4</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Yderligere specifikationer fremgår af bilagshæftet med taloversigter og specifikationer.

## 4.3 Bevillingsniveau og styringsmodel

### 4.3.1 Bevillingsniveau

Bevillingsniveauet på driftsbudgettet er fastlagt til udvalgsniveau som en nettobevilling på følgende rammer: serviceudgifter, centrale puljer, lovbundne udgifter, forsikrede ledige, aktivitetsbestemt medfinansiering, ældreboliger og central refusionsordning. Det brugerfinansierede område udgør et særskilt bevillingsniveau.

På anlæg er bevillingen knyttet til hvert projekt for sig.

Økonomiudvalget er bemyndiget til at godkende beløbsneutrale omdisponeringer ved tillægsbevillinger mellem drift og anlæg og mellem udvalg, forudsat at de respektive udvalg godkender tillægsbevillinger før Økonomiudvalgets behandling.

### 4.3.2 Styringsmodel

Haderslev Kommunes styringsmodel er "Den Decentrale Model", der som grundprincip har, at ansvar og kompetence er uddelegeret mest muligt. I relation til økonomistyring er konsekvensen af modellen, at der som udgangspunkt ikke gives tillægsbevillinger, førend samtlige mulige alternativer er analyseret og dokumenteret. Modellen fordrer en tankegang, hvor eventuelle økonomiske udfordringer søges løst på laveste mulige niveau. Det indebærer, at der forud for en sags politiske præsentation har været sonderet, både indenfor det enkelte serviceområde og hos de øvrige serviceområder, efter mulige finansieringskilder.

Det fremgår af Lov om Kommuners Styrelse § 40, at der ikke må iværksættes aktiviteter som medfører, at der afholdes udgifter eller oppebæres indtægter uden, at der foreligger en bevilling. For ikke at handle i modstrid hermed, må der imidlertid inden regnskabsårets udløb meddeles de til den løbende drift nødvendige tillægsbevillinger.

Kommunens regelsæt omkring økonomisk decentralisering muliggør, at de enkelte driftsenheder kan opspare midler fra driftsbudgettet og overtrække driftsbudgettet efter nærmere fastlagte bestemmelser. Dette fordrer, at der via en overførselssag meddeles tillægsbevillinger til det følgende års budget.

## **5. Fagudvalgenes bemærkninger til driftsresultatet**

## 5.1 Socialudvalget

**Tabel 5.1.1 – Socialudvalgets regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	188,5	199,5	190,0	9,5
-heraf lovbundne udgifter	10,6	16,5	18,8	-2,3
-heraf statsrefusion	-3,6	-5,2	-5,6	0,4
<b>Socialudvalget, i alt</b>	<b>195,5</b>	<b>210,8</b>	<b>203,2</b>	<b>7,6</b>

*Afrundingsdifferencer kan forekomme*

*Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter*

Socialudvalget fik i 2019 en tillægsbevilling på 15,5 mio. kr. til imødegåelse af et forventet merforbrug, hvilket er hovedårsagen til forskellen mellem det vedtagne budget og det korrigerede budget på 15,3 mio. kr.

Regnskabsresultatet for Socialudvalget viser et samlet mindreforbrug på 7,6 mio. kr.

Dette svarer til 3,6 % af udvalgets nettodriftsbudget på 210,8 mio. kr.

### Det børnesociale område og Børnehandicap

Mindreforbruget skyldes blandt andet at der blev bogført større ekstraordinære indtægter i december 2019, herunder en vundet ankesag og indtægter fra andre kommuner. Desuden har der været et fald i forbruget i november/december sammenlignet med resten af 2019 på opholdssteder, plejefamilier og forebyggende foranstaltninger.

### Familiehuset

I Familiehuset viser regnskabet for 2019 et merforbrug på 0,6 mio. kr. svarende til 3,1 % af områdets nettodriftsbudget. Merforbruget skyldes en ekstraordinær udgift på 0,7 mio. kr. i december 2019 til flytning af medarbejdere fra Beskæftigelses- og Integrationsudvalget til Socialudvalget. Det er forventningen, at man i 2020 vil kunne nedbringe merforbruget.

### Kvindekrisecentre

Regnskabet viser et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. svarende til 12,3 % af nettodriftsbudgettet. Mindreforbruget skyldes et fald i aktiviteten på området ift. forventet. Den ændrede aktivitet er indgået i budgetlægningen for 2020.

### Øvrige områder

Udvalgets øvrige områder, Hotspot, SSP og GOTI samt Ungdommens uddannelsesvejledning (UU), Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (STU) og Erhvervsgrunduddannelse (EGU) viser tilfredsstillende regnskabsresultater med beskedne udsving mellem budget og regnskabsresultat.



## 5.2 Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

**Table 5.2.1 – Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedttaget budget	Korrigeret budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	101,4	101,3	100,9	0,4
-heraf lovbundne område	726,8	753,2	738,6	14,6
-heraf forsikrede ledige	79,5	79,5	88,9	-9,4
-heraf driftsteder under det lovbundne	33,3	33,3	30,1	3,2
<b>Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, i alt</b>	<b>941,0</b>	<b>967,3</b>	<b>958,5</b>	<b>8,8</b>

*Afrundingsdifferencer kan forekomme*

*Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter*

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget fik i 2019 en tillægsbevilling på 20,8 mio. kr. til imødegåelse af et forventet merforbrug på det lovbundne område, hvilket bl.a. er hovedårsagen til forskellen mellem det vedtagne budget og det korrigerede budget.

Regnskabsresultatet for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget viser et samlet mindreforbrug på 8,8 mio. kr. Dette svarer til 0,9% af udvalgets korrigerede budget på 967,3 mio. kr.

### Serviceudgifterne

Området indeholder i hovedtræk administration og drift af Jobcenteret, fleksjobpuljen, produktionsskoler samt forskellige indsatser og investeringsstrategier og eksterne finansierede projekter.

Området fremkommer med et samlet mindreforbrug på 0,4 mio. kr., som fordeles således:

Serviceammens drift: mindreforbrug på 4,9 mio. kr.

Eksterne finansierede projekter: merforbrug på 4,5 mio. kr. (Dette beløb bliver dækket af primært STAR - Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, når projekterne er afsluttet)

Afvigelsen på Serviceammens drift ekskl. eksterne finansierede projekter udgør 4,7% af det korrigerede budget på 101,3 mio. kr. Afvigelsen skyldes primært overførsler fra 2018, samt mindreforbrug på Produktionsskoler.

### Det lovbundne område inkl. driftsteder og de forsikrede ledige:

#### Forsørgelsesområdet inkl. de forsikrede ledige

Området dækker over de kommunale nettoudgifter til forsørgelse (kontanthjælp, førtidspension, sygedagpenge, dagpenge m.m.) samt udgifter til aktiveringsindsats m.m. Regnskabsresultatet viser et samlet mindreforbrug på 5,2 mio. kr. hvilket svarer til 0,6% af det samlede korrigerede budget på 832,7 mio. kr.

#### Driftsteder

Området har en række borgerrettede institutioner såsom Sprogcentret, Verdande, Jobvejen, Mentorteamet og Servicefunktionen. Regnskabsresultatet viser et samlet mindreforbrug på 3,2 mio. kr., hvilket svarer til til 9,6% af det samlede korrigerede budget på 33,3 mio. kr.

Med udgangen af 2019 lukker henholdsvis Mentorteamet og Verdande, her har ledelsen været tilbageholdende i forhold til besættelse af vakante stillinger. På Sprogcentret har der været færre kursister end forventet. Derfor har forbruget i 2019 også her været lavere end budgetlagt.

## 5.3 Udvalget for Børn og Familier

**Tabel 5.3.1 – Udvalget for Børn og Familiers regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedttaget budget	Korrigeret budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	776,7	780,5	765,9	14,6
-heraf lovbunde udgifter	0,0	0,1	0,1	0,0
<b>Udvalget for Børn og Familier, i alt</b>	<b>776,7</b>	<b>780,6</b>	<b>766,0</b>	<b>14,6</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter

Regnskabsresultatet for Udvalget for Børn og Familier viser et samlet mindreforbrug på 14,6 mio. kr.

Dette svarer til ca. 1,9% af udvalgets nettodriftsbudget. I regnskabsresultatet indgår et mindreforbrug på 2,9 mio. kr. vedr. Vippereguleringen, der tilføres kassen. Herefter udgør overførslen 11,7 mio. kr. til Udvalget for Børn og Familiers udmøntning.

### Skoler

Regnskabsresultatet for skoler med SFO viser et mindreforbrug på ca. 0,8 mio.kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 400 mio. kr. svarende til 0,2 %.

De fleste skoler kommer ud af året med et regnskabsresultat omtrent i balance.

Et par skoler har i løbet af året arbejdet med at nedbringe underskud overført fra tidligere år.

En enkelt skole har oplevet store økonomiske udfordringer i forbindelse med underskud overført fra tidligere år, langtidssygdom blandt personalet og u hensigtsmæssige elevtal i forhold til optimale klassedannelser. Skolen slutter året med et forbrug på 107 %. Det undersøges hvilke tiltag, der kan iværksættes med henblik på at afhjælpe skolens udfordringer.

I 2019 blev to fællesskoler opdelt i 4 separate skoler. Det har betydet opgaver med opdeling af skolerne økonomisk og organisatorisk.

Der er i løbet af året arbejdet med justering af den økonomiske tildelingsmodel til folkeskolerne. Arbejdet har involveret skolebestyrelserne blandt andet i flere møder med Udvalget for Børn og Familier.

### Dagtilbud

På dagtilbudsområdet er der i 2019 et mindreforbrug på 6,1 mio. kr. svarende til ca. 2,4 % af nettodriftsbudgettet på 257 mio. kr. Mindreforbruget på Vippereguleringen udgør 2,9 mio. kr. af det samlede mindreforbrug vedr. dagtilbud.

Hovedparten af daginstitutionerne kommer ud af året med et mindreforbrug, men for to institutioner viser regnskabsresultatet et merforbrug på mere end 3 %. Begge institutioner har overført underskud fra tidligere år og haft udfordringer med langtidssygdom og perioder med udgifter til opsagte medarbejdere.

### Øvrige områder

Tværgående institutioner og fællesområder afslutter året med et mindreforbrug på 7,7 mio. kr. ud af et samlet korrigeret budget på 123,7 mio. kr. svarende til ca. 6,2 %.

Mindreforbruget skyldes bl.a. overførsel af 0,8 mio. kr. til § 17, stk. 4 udvalg/Kickstart/UTA, Udvalget for Børn og Familiers ikke udmøntede udviklingspulje på 0,4 mio. kr. og 0,3 mio. kr. til aktiviteter for frie skoler og dagplejere.

På fællesområdet vedr. skoler er der en lang række mer- og mindreforbrug. Der er bl.a. mindreforbrug til kompetenceudvikling i folkeskolen på 1,1 mio. kr., 0,8 mio. kr. vedr. Lov og Cirkulære midler samt ikke forbrugte midler til udgifter vedr. IT på skoler og daginstitutioner på 0,6 mio. kr.

På trods af faldende antal børn i alderen 6 – 16 år øges antallet af elever på de private skoler og dermed udgiften til bidrag til staten for disse elever.

På fællesområdet vedr. dagtilbud er der mindreforbrug på ca. 2 mio. kr. vedr. fællesledelse, kompetenceudvikling og PAU samt 1,4 mio. kr. vedr. Socialministerielle puljer.

## 5.4 Udvalget for Kultur og Fritid

**Tabel 5.4.1 – Udvalget for Kultur og Fritids regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	99,3	101,2	96,3	4,9
<b>Udvalget for Kultur og Fritid, i alt</b>	<b>99,3</b>	<b>101,2</b>	<b>96,3</b>	<b>4,9</b>

*Afrundingsdifferencer kan forekomme*

*Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter*

Regnskabsresultatet for Udvalget for Kultur og Fritid viser et samlet mindreforbrug på 4,9 mio. kr.

Dette svarer til 4,8% af udvalgets nettodriftsbudget.

### Kulturelle puljer

Regnskabsresultatet for de kulturelle puljer viser et mindreforbrug på 2,1 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 4,8 mio. kr. svarende til 43,8 %.

Fra udvalgets udviklingspulje er der disponeret 0,6 mio. kr., som først kommer til udbetaling i løbet af 2020. Herefter resterer der 0,1 mio. kr., som ikke er disponeret.

Derudover resterer der 1,0 mio. kr. til VM i mountainbike. Der er brugt 0,5 mio. kr. i 2019 til projektet.

Der er afsat 0,4 mio. kr. til handleplaner m.m. i 2019. Disse handleplaner udmøntes i løbet 2020.

### Talentcenter

Regnskabsresultatet for området Talentcenter viser et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 2,9 mio. kr. svarende til 13,8 %.

Området er opdelt i Talentcenter Haderslev og foreningen Haderslev Sportsakademi. Det samlede mindreforbrug på 0,4 mio. kr. er fordelt med 0,2 mio. kr. til Talentcenter Haderslev og de 0,2 mio. kr. er foreningen Haderslev Sportsakademis midler.

### Institutioner

Det samlede regnskabsresultat for institutionerne under Kultur og Fritid viser et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 46,2 mio. kr. svarende til 1,5 %.

To institutioner kommer ud med et merforbrug. Haderslev Idrætscenter har et merforbrug på 0,6 mio. kr. Der udarbejdes en handleplan til imødegåelse af merforbruget. Historie Haderslev har et merforbrug på 0,6 mio. kr., som alene skyldes forskydning af indtægter vedrørende det sønderjyske arkivsamarbejde, hvilket gør at regnskab 2020 vil balancere.

Mindreforbruget vedrørende Kulturhuset Bispen er disponeret til arbejdet med at få etableret et fælles kulturhus. Vojens Hallerne og Haderslev Musikskolen har et mindreforbrug på henholdsvis 0,2 mio. kr. og 0,1 mio. kr.

### Samvirkerne

Det samlede mindreforbrug for samvirkerne udgør 0,8 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 6,0 mio. kr. svarende til 13,3 %. Ikke-udmøntede midler fra samvirkernes udviklingspuljer samt billedkunstrådet og åbne kulturelle arrangementer udgør 0,4 mio. kr. De resterende 0,4 mio. kr. vedrører medlemstilskud, lokaletilskud samt tilskud til leder-/træneruddannelse.

### Øvrige områder

De resterende områder er bl.a. ejendomme til aktivitetsformål, kulturelle opgaver og tilskud, idrætsanlæg, ungdomsrådet og administrationen.

Områderne udgør et samlet mindreforbrug på 0,9 mio. kr. ud af et samlet nettodriftsbudget på 41,3 mio. kr. svarende til 2,2 %.

## 5.5 Landdistriktsudvalget

**Tabel 5.5.1 – Landdistriktsudvalgets regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedttaget budget	Korrigeret budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	0,3	1,7	1,5	0,2
<b>Landdistriktsudvalget, i alt</b>	<b>0,3</b>	<b>1,7</b>	<b>1,5</b>	<b>0,2</b>

*Afrundingsdifferencer kan forekomme*

*Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter*

Regnskabsresultatet for Landdistriktsudvalget viser et samlet mindreforbrug på 0,179 mio. kr. Dette svarer til 10,5 % af udvalgets nettodriftsbudget.

### Forsamlingshuspulje

Regnskabsresultatet for tilskud til forsamlingshuse balancerer med et 0.

Den samlede forsamlingshuspulje er opsplittet, sådan der er afsat 0,2 mio. kr. til ligelig fordeling mellem forsamlingshusene til egen disposition, samt en fælles forsamlingshuspulje på 0,1 mio. kr.

Der er givet et tilskud til alle 17 forsamlingshuse. Derudover er der udbetalt til 14 projekter fra den fælles forsamlingshuspulje.

### Partnerskabsaftaler

I 2019 er partnerskabsaftaler med kultur- og fritidscentre flyttet fra Udvalget for Kultur og Fritid til Landdistriktsudvalget.

Området viser et samlet mindreforbrug på 0,1 mio. kr. Dette svarer til 7,1 % af det samlede driftsbudget på 1,4 mio. kr.

### Handleplaner

Udvalget har afsat 0,1 mio. kr. til 3 handleplaner; Boformer og bosætning, Formidling og vidensdeling på tværs og De unge på landet. Handleplanerne er vedtaget ultimo august 2019, hvorfor der stadig resterer 0,1 mio. kr.

## 5.6 Udvalget for Plan og Miljø

**Tabel 5.6.1 – Udvalget for Plan og Miljø's regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedttaget budget	Korrigeret Budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	172,2	176,5	167,5	8,9
<b>Udvalget for Plan og Miljø, i alt</b>	<b>172,2</b>	<b>176,5</b>	<b>167,5</b>	<b>8,9</b>

*Afrundingsdifferencer kan forekomme*

*Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter*

Regnskabsresultatet for Udvalget for Plan og Miljø viser et mindreforbrug på drift på 8,9 mio.kr. inklusiv mindreforbrug på vejafvandingsbidrag og vintertjeneste. Det svarer til 5,1 % af udvalgets samlede nettodriftsbudget på 176,5 mio. kr.

Mindreforbrug på vejafvandingsbidrag og vintervedligeholdelse udgør 3,7 mio. kr., og tilføres kommunens kassebeholdning ved regnskabsafslutningen. Vejafvandingsbidraget er afhængig af Provas's anlægsaktiviteter, hvor arbejdet er udskudt til 2020. Vintertjenesten har et overskud på 3,2 mio. kr., som kan forklares med en ekstrem mild vinter i 2019.

Eksklusiv vejafvandingsbidrag og vintertjeneste er resultatet på udvalgets drift et mindreforbrug på 5,2 mio. kr. Det svarer til 3,2 % af udvalgets nettodriftsbudget på 162,5 mio. kr.

Mindreforbruget på 5,2 mio. kr. overføres til 2020-2023, dels på grund af opgaveforskydning og dels til imødegåelse af vedtagne budgetreduktioner, og manglende indtægter fra anlægsprojekter.

### Fællesområdet

Fællesområdet viser et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. svarende til 14,5 %. En del af mindreforbruget stammer fra 2018 overførslen til 2019. Mindreforbruget overføres til 2020 til imødegåelse af udfordringer i 2020 og til imødekommelse af ikke udmøntede rammebesparelser.

### Byggeri og Sekretariat

Afdelingen kommer ud med et mindreforbrug på 0,8 mio. kr. svarende til 8,1 %. Dette skyldes primært mindreforbrug på lønkonti, IT- og fællesudgifter samt en ekstraordinær indtægt på forpagtninger.

### Miljø

Miljøafdelingen har i 2019 haft et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. svarende til 1,9 %. Afvigelsen skyldes lidt lavere udgifter til vedligeholdelse af vandløb som følge af en tør sommer, samt højere gebyrindtægter på grund af mange sager hos landbrug/virksomheder. Dette har i 2019 kunne afhjælpe udfordringen med manglende indtægter på affaldsgebyrer.

### Planlægning

Regnskabet viser et merforbrug på 0,3 mio. kr. Der blev fra årets start underbudgetteret på kollektiv trafik med 0,7 mio. kr. Midlerne blev fundet henover året ved primært mindreforbrug på trafikplanlægning og vedligehold af busskure. Dog var der et mindre merforbrug på natursagsbehandling på grund af bundne opgaver fra staten og til afprøvningerne i forbindelse med bymidtearbejdet, så det samlede resultat landede på et merforbrug.

### Færge

Færge ender med et merforbrug på 0,3 mio. kr. svarende til 7,1 %. I 2019 har der været en del langtidssygefravær, som har medført øgede udgifter til afløsning.

### Anlæg og Ejendomme

Anlæg og Ejendomme havde et mindreforbrug på 0,5 mio. kr. svarende til 8,3%. Det skyldes primært, at der i forbindelse med budgetforhandlinger ikke blev lagt op til så mange opgaver i 2020, og derfor blev forundersøgelser og projekteringsopgaver i forbindelse med nye opgaver skubbet til 2020.

### Driftsafdelingen

Driftsafdelingen kommer samlet ud med et mindreforbrug eksklusive vintervedligeholdelse på 3,8 mio. kr. svarende til 4,7%. Den økonomiske situation efter sommerferien betød, at der ikke blev igangsat asfaltarbejder udover kontrakterne. Da den økonomiske situation var afklaret, var det ikke fagligt forsvarligt at udlægge asfalt, og det blev besluttet at udskyde asfaltslidlagsarbejdet til 2020. Asfaltslidlag på Aastrupvej er udskudt til 2020 på grund af vedvarende sætninger efter opgravninger.

## 5.7 Udvalget for Sundhed og Forebyggelse

**Table 5.7.1 – Udvalget for Sundhed og Forebyggelses regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	69,2	73,1	71,6	1,6
-heraf aktivitetsbestemt medfinansiering	233,7	236,2	236,2	0,0
<b>Udvalget for Sundhed og Forebyggelse, i alt</b>	<b>302,9</b>	<b>309,4</b>	<b>307,8</b>	<b>1,6</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter

Regnskabsresultatet for Udvalget for Sundhed og Forebyggelse viser et samlet mindreforbrug på 1,6 mio. kr. på service. Dette svarer til 2,14% af udvalgets nettodriftsbudget (serviceudgifter).

### Serviceudgifter

Mindreforbruget på serviceudgifter tilskrives primært aktiviteter som specialiseret ambulant genoptræning, hospice og udgifter til færdigbehandlede. Disse aktiviteter sker i regionalt regi og finansieres af Haderslev Kommune, afregningen har i størstedelen af 2019 været sat i bero grundet manglende data på området. Medio november 2019 blev det muligt at udtrække data på området igen og efterfølgende er der blevet afregnet for hele 2019. Således har Haderslev Kommune i 2019 ikke haft mulighed for at følge udviklingen på området og forudsige det endelige forbrug, hvilket giver årets mindreforbrug.

I 2019 er det blandt serviceafdelingerne lykkedes at øge aktiviteten indenfor det eksisterende budget og dermed opfylde de politiske hensigter til politiske servicemål. På et område har det dog krævet yderligere ressourcer at opfylde det fastsatte serviceniveau, således ender genoptræningsområdet under Træning og Rehabilitering med et merforbrug på 0,3 mio. kr.

### Aktivitetsbestemt medfinansiering

Afregningen af aktivitetsbestemt medfinansiering er i 2019 foregået ved aconto afregning, da regeringen har stoppet afregningen efter reelt forbrug grundet manglende data. Således ender årets resultat i balance.

## 5.8 Voksenudvalget

**Tabel 5.8.1 – Voksenudvalgets regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedttaget budget	Korrigeret budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	807,4	830,2	823,5	6,7
-heraf lovbundne udgifter	0,4	0,4	0,0	0,3
-heraf central refusionsordning	-11,3	-10,6	-11,6	1,1
-heraf ældreboliger	-8,8	-8,0	-10,4	2,4
<b>Voksenudvalget, i alt</b>	<b>787,7</b>	<b>812,1</b>	<b>801,6</b>	<b>10,5</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter

Regnskabsresultatet for Voksenudvalget viser et samlet mindreforbrug på 10,5 mio. kr. De to hovedårsager hertil er, at KKR (KommuneKontaktRåd) indgår i Voksenudvalgets regnskabsresultat med et nettooverskud på 4,5 mio. kr. samt at ældreboliger indgår med et nettooverskud på 2,4 mio. kr. som følge af manglende udgiftskonteringer i 2019. Det reelle nettooverskud er således på 3,6 mio. kr. og udgør således 0,4 % af udvalgets nettodriftsbudget. Forskellen mellem det vedtagne budget og det korrigerede budget på 24,4 mio. kr. skyldes at Voksenudvalget i 2019 fik en tillægsbevilling på 18 mio. kr. til imødegåelse af et forventet merforbrug. Derudover er der tilført 6,4 mio. kr. vedr. klippekort og finanslovsmidler- serviceløft til ældreområdet.

### Serviceudgifter

Senior og Rehabiliterings regnskabsresultat for 2019 er på 2,1 mio. kr. under serviceudgifter. Området indeholder primært udgifter til ældrepleje i eget hjem, plejecentre, hjemmesygepleje og administration. Området har fået tilført 13,0 mio. kr. af ovenstående budgetforhøjelse til fortsættelse af klippekort, samt til dækning af merudgifter til respiratorbrugere, elevområdet og stigende aktivitet i forhold til ældrepleje i eget hjem. Mindreforbruget kan primært henføres til privat plejecenter, legater og puljemidler.

Handicap, Socialpsykiatri og Myndighedsresultat viser et samlet mindreforbrug på 0,1 mio.kr. Dette skal ses i lyset af at området har fået tilført 9,9 mio. kr. af ovenstående budgetforhøjelse, som er anvendt til dækning af et merforbrug på Dalhoffsminde stigende udgifter i forhold til driften af egne institutioner, BPA- og Hjælperordninger. Årsagen hertil er især, at der i 2019 har været en nettotilgang af borgere. Endelig har der været engangsudgifter til arkivering af data fra tidligere omsorgssystem, og udgifter til etablering af eget hjælpemiddeldepot.

### Lovbundne udgifter

Udgifter der finansieres af staten med 50 %, i dette tilfælde merudgifter til voksne jf. Serviceloven § 100. Regnskabsresultatet for 2019 viser et mindreforbrug 0,3 mio. kr.

### Central refusionsordning

Området har fået en merindtægt i 2019 på 1,1 mio. kr. som skal ses i sammenhæng med køb og salg af pladser under Handicap, Socialpsykiatri og Myndighed. Området har fået en tillægsbevilling i 2019 på 0,7 mio. kr.

### Ældreboliger

Under dette område konteres driftsudgifter til kommunale ældreboliger, samt udgifter til tomgangsleje. Området endte med et mindreforbrug på 2,4 mio. kr. hvilket skyldes manglende udgiftskontering. Der er tilført 0,8 mio. kr. som et engangsbeløb i 2019.

## 5.9 Økonomiudvalget

**Tabel 5.9.1 – Økonomiudvalgets regnskabsresultat 2019**

Beløb i mio. kr.	Vedtaget budget	Korrigeret budget	Regnskabsresultat	Afvigelse
-heraf serviceudgifter	217,5	209,2	212,1	-2,8
-heraf lovbundne udgifter	57,6	57,0	55,6	1,4
-heraf centrale puljer	40,4	0,2	11,5	-11,3
<b>Økonomiudvalget, i alt</b>	<b>315,5</b>	<b>266,4</b>	<b>279,2</b>	<b>-12,7</b>

Afrundingsdifferencer kan forekomme

Afvigelseskolonne: +=mindreforbrug på udgifter/merindtægter -=merforbrug på udgifter/mindreindtægter

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalget viser et samlet merforbrug på 12,7 mio. kr. Dette svarer til -4,8 % af udvalgets netto-driftsbudget.

På Økonomiudvalgets område er der budgetteret med den forventede opsparing for hele kommunen på 13,0 mio. kr. til imødegåelse af de forventede driftsoverførsler fra 2019 til 2020. Ligeledes er der flyttet udgifter vedrørende bygningsvedligeholdelse for 8,4 mio. kr. fra anlæg til drift, for at bibeholde niveauet på servicerammen.

Tages der højde for den decentrale opsparing samt flytningen af driftspuljen er Økonomiudvalgets regnskabsresultat reelt 257,7 mio. kr., hvilket svarer til et mindreforbrug på 8,6 mio. kr.

### Serviceudgifter

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalgets serviceudgifter viser et merforbrug på 2,8 mio. kr. Dog indgår flytningen af udgifter vedrørende bygningsvedligeholdelse fra anlæg til drift på i alt 8,4 mio. kr. i dette resultat. Korrigeres der for dette, viser Økonomiudvalgets serviceudgifter et mindreforbrug på 5,6 mio. kr. Mindreforbruget kan henføres til de decentrale enheder under Økonomiudvalget, blandt andet:

Kommunalbestyrelsen har i år 2019 haft et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. Sekretariat, Udvikling og Personale har haft et mindreforbrug på 1,2 mio. kr. Økonomi og Løn har ligeledes haft et mindreforbrug i år 2019 på 1,7 mio. kr.

Økonomiudvalget har en række administrative fællesudgifter, som i år 2019 viser et reelt mindreforbrug på i alt 2,2 mio. kr. Dette er bl.a. IT-systemer, valgkonto, kommunens interne forsikringsordning samt administrationsbidrag til Udbetaling Danmark.

### Lovbundne udgifter

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalgets lovbundne udgifter viser et mindreforbrug på 1,4 mio. kr. Dette skyldes primært et mindreforbrug på boligsikring.

### Centrale puljer

Regnskabsresultatet for Økonomiudvalgets centrale puljer viser et merforbrug på 11,3 mio. kr. Dog indgår kommunens samlede decentrale opsparing på i alt 13,0 mio. kr. i budgettallet. Korrigeres der for dette, viser Økonomiudvalgets centrale puljer et mindreforbrug på 1,7 mio. kr. Det kan henføres til blandt andet et mindreforbrug på 1,0 mio. kr. fra Udbud og Indkøbs effektiviseringspulje samt et mindreforbrug fra pulje til digital arkivering på 0,3 mio. kr.





Haderslev

Haderslev Kommune  
Gåskærgade 26-28  
6100 Haderslev

[www.haderslev.dk](http://www.haderslev.dk)